

Ötletek iskolai zöld akciókra Hulladékmegelőzési fókusszal

Kedves Pedagógusok, környezeti nevelők!

Az itt felsorolt ötleteket iskolai szemléletformálási kampányokhoz, az Európa Hulladékcsökkentési Hét (minden év novembere) programjába való bekapcsolódáshoz, vagy pályázati projektek ötletindítójának szánjuk.

Összeállította a Humusz Szövetség csapata

Cserebere-börze vagy Használtruha vásár

Mindenkinek van legalább két olyan tárgya otthon a szekrény mélyén/garázsban/padláson, ami jó állapotban van, mégsem használja, vagy már nincs rá szüksége. Keressétek meg ezeket a játékokat/könyveket/eszközöket/lakbarendezési tárgyakat, és szervezzetek csereberét!

- Érdemes valamilyen „helyi fizetőeszközt” bevezetni a cserebere alkalmával. Ezek lehetnek fabatkák, kavicsok vagy gombok is. Mondjuk 1-3-ig értékeljétek a bejövő alapanyagokat. Így mindenki kb. annyi értékben vihet el dolgokat, mint amennyit beadott.
- Ha van rá lehetőség és lelkesen varró ember, akkor szuper, ha helyben tudja vállalni ruhák javítását is.
- Ha valami megmarad a program végén, ajánljátok fel jótékonyági szervezet számára.

Élelmiszermentő akció

Az élelmiszereink 30%-a azelőtt válik hulladékká, hogy eljutna a fogyasztókhoz. Ezen úgy tudunk változtatni, ha figyelünk arra, hogy mit vásárolunk meg.

- Látogassatok el egy közeli piacra. Keressetek olyan zöldséget, gyümölcsöt, aminek a formája, állaga nem tökéletes. Ezeket valószínűleg nem fogja más megvenni (akár még alkudhattok is az árából). Amit megvettetek, azt fotózzátok le. Ha egy kis kreatív és szemléletformáló dolgot tennétek, készíthettek a csúnyácska zöldségekből, gyümölcsökből műalkotásokat, képet vagy kompozíciót, aminek üzenete van. Ezt fotózzátok le és posztoljátok a közösségi médiában, hogy sokakhoz eljuthasson az üzenet.
- Miután ez megtörtént, ne hagyjátok kárba veszni az alapanyagot. Készíthettek belőle finomságokat: főzeléket, salátát, pesztót vagy turmixot. Ami jólesik! Jó étvágyat!
- A maradékot, héjakat, magházakat pedig vigyétek el egy közeli komposztálóba. Ezzel is csökken a hulladékmennyiség, hiszen komposztálással értékes humusszá, növényi tápanyaggá alakul a szerves anyag.

Hulladékmentes mozi

Szervezzetek moziestet, ahol nincs se szívószál, se egyszerhasználatos csomagolás, semmilyen egészségtelen üdítő. Lehet helyette házi szörp vagy betétdíjas üveges szörp. Házi sütemény vagy házi készítésű pattogatott kukorica (kimérve vásárolt kukoricából). Mindenki fogyasszon a saját poharából, amit magával hoz. A film után beszélgetsetek a felvetett témákról, élményeitekről.

Filmötleteink, amik elérhetők az internetről:

Cím	Téma	Link	Hossz
Rob Greenfield	hulladék	http://robgreenfield.tv/	18:00
Iskolasztrájk a klímáért - Grata Thunberg TEDxStockholm	klíma, Greta	https://www.youtube.com/watch?v=EAmuUIEsN9A	11:10
Két felnőtt, két gyerek, nulla hulladék Bea Johnson TEDxFoggyBottom	nulla hulladék	https://www.youtube.com/watch?v=CSUmo-40pqA	14:04
Az idők jelei (4 sarkalatos erény)	az emberi természet	https://www.youtube.com/watch?v=GQq-jrdeg7A&ab_channel=P%C3%A9csiEgyh%C3%A1zmegye	1:02:50
Eladó a családom	fogyasztói társadalom,	https://www.youtube.com/watch?v=DjsBtWRepgw&ab_channel=N%C3%B3ra	1:35:50

	reklám	G%C3%B6nczi	
Tárgyaink története	fogyasztás, lineáris gazdaság	https://www.youtube.com/watch?v=OPyYiflq_sg	21:24
Leonardo di Caprio: Özönvíz előtt	klímaváltozás	https://www.youtube.com/watch?time_continue=39&v=B4X8P_x2AbQ	1:35:00
Al Gore: Kellemetlen igazság	klímaváltozás	https://vimeo.com/28633313	1:36:00
A hülyeség kora	jövőkép 2055-ről	https://www.youtube.com/watch?v=F_S2bg506M0	1:29:10
A jégvadász	jégolvasás	https://www.onlinefilmvilag2.eu/cikk/k/dokumentumfilmek/a-jegvadasz---chasing-ice-.html	1:12:59
A fenntarthatóság titka	állattartás klímahatásai	https://www.youtube.com/watch?v=NgYGsyh23RU	1:30:00
Földlakók	állatvilág kíméletlen kizsákmányolása	https://www.youtube.com/watch?v=sCHXRsj7p68	1:35:28
Durva ébredés - Az olaj alkonya (1-4. rész)	a kőolaj szerepe a mai gazdaságban	https://www.youtube.com/watch?v=p6j87jiDDm0&list=PLxabnVY97eqq0BpmWCX7UtnR_dYs9bVlf	kb. 1:30
Az a kritikus 6 fok	klímaváltozás	https://www.youtube.com/watch?v=pgraUzoPz40	1:33:56

Kölcsönözhető a Humusz Szövetségtől (angol szöveg, magyar felirat): [Trashed](#)

Szütyővarrás

Annak a szütyőnek a legkisebb az ökolábnyoma, ami nem újonnan gyártott alapanyagból készül. Mindenkinek az otthonában lapul olyan régi ruha vagy textil, amiből táska, szütyő vagy szatyor varrható. Szervezetek egy közösségi szatyorvarrást, táskadekorálást!

Mindenki hozza el, amit otthon talál, és készítesek belőle hasznos eszközt. Ha nagyon lelkesek és ügyesek vagytok, akkor több is készülhet, mint amennyit a tagok használni tudnának. Menjetek el egy bevásárlóközpontba, és osztogassátok el a vásárlók között, nulla hulladékossal jó tanácsokkal, kedves üzenetekkel ellátva.

Re-Díszek KarácsonyRe

Az irodában sok papírhulladék keletkezik? Leselejteztetek egy láda CD lemezt? A régi falinaptárak csak a szekrény tetején porosodnak? ... Elő velük! Csapjátok fel a Pinterestet, keressetek ötleteket pl: „upcycled christmas decorations”, „holidays diy decor”, „zero waste christmas”, „upcycling diy”. A cél, hogy csak meglévő alapanyagból készítsetek igényes dekorációt, díszeket. Ezzel a hulladék új életet tud nyerni, és zöldebb lesz a karácsony is.

Az elkészült alkotásokból rendezetek karácsonyi vásárt a közösségekben. Az összegyűlt pénzt felajánlhatjátok jótékonyági célra, vagy fordítsátok közösségi teretek hulladékmentesebbé tételére.

[További karácsonyi re-design tippek.](#)

Csomagolásmentes Flashmob

Szervezzetek egy olyan megmozdulást, ami az emberek, járókelők figyelmét felhívja a csomagolásmentes vásárlásra. A helyszínválasztás is fontos szempont lehet a program kitalálásához: bevásárlóközpont, piac, nagyáruház is lehet a kiszemelt helyszín. Látványosan vonuljatok fel saját vászontáskáitokkal, tárolódobozaitokkal, és intézzétek el a fontos bevásárlásotokat (csak azt vegyétek meg, amit amúgy is vennétek!) csomagolásmentesen.

Gyűjtenek össze közös fényképre. Elegyedjenek szóba a többi vásárlóval és az eladókkal, mutassátok meg nekik, hogyan kell csomagolásmentesen vásárolni. Öltözzetek egységes színbe, ezzel növelve a tömeghatást.

Saját bögrés flashmob

Tea és forraltbor osztás az utcán saját bögrébe. Forraltbor citrusfélék nélkül! Így a fűszerezés ehető/komposztálható marad.

Gerillakomposzt

A szerves hulladék nem az égetőbe vagy a lerakóba való! Komposztálni nem nehéz. Kezdjétek el közösen: építsetek a kertbe, társasházi udvarba használt alapanyagból (régie kerítéslecek, raklapok, stb.) komposztáló keretet. Az alján a talajt ássátok/kapáljátok fel, hogy lazuljon. Tegyetek rá őszi lombot, kicsire darabolt száraz faágakat. Majd jöhet a gondosan különgyűjtött konyhai szerves hulladék is. Vigyázat: a péksütemény, citrusfélék, főtt ételmaradék, hús és csont nem való a komposztba. Figyeljétek meg, hogyan változik a komposzt hőmérséklete, térfogata. Milyen élőlények jelennek meg benne? Olvassatok utána a komposztálásnak a www.komposztalj.hu oldalon.